DocuSign Envelope ID: 74B48740-0415-4400-9804-D0746E5B0218

Liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

U 59/2020 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksiksi yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan toteuttamisesta (uudelleenlaadittu SES2+-asetus) sekä asetuksen (EU) 2018/1139 muuttamisesta

ANS Finlandin lausunto

ANS Finland kannattaa SES-asetusten sisällyttämistä yhteen asetukseen. Yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan tavoitteita ja ilmaliikenteen hallintajärjestelmää on syytä uudistaa, jotta EU-laajuisen lentoliikenneverkon tehokkuutta voitaisiin parantaa.

Asetusehdotuksen mukaan komissiolle annettaisiin avoimet valtuudet täydentää SES-lainsäädäntöä harkintansa mukaan. ANS Finland kannattaa U-kirjelmässä esitettyä, komission toimivaltaa koskevaa varaumaa. Avoimen valtuuden antaminen voisi johtaa ennakoimattomiin päätöksiin, joilla voisi olla vaikutuksia asianomaisten yhtiöiden taloudelliseen toimintaan.
ANS Finlandin arvion mukaan kansallisia viranomaisia koskevilla muutoksilla ei ole merkittäviä vaikutuksia ANS Finlandin toimintaan.

Verkon hallinnointia koskevilla muutoksilla tavoitellaan verkon hallinnoijan (Network Manager) toimivaltuuksien laajentamista. Toimivaltuuksien laajentaminen koskisi pääasiassa liikennevirtojen ohjausta ja ilmatilan suunnittelua. Liikennevirtojen ohjaukseen liittyvät toimintaperiaatteet sisältävät kuitenkin kansallisia vastuu- ja turvallisuuskysymyksiä, jotka tulisi täsmällisesti sopia eri toimijoiden kesken. Tämän takia verkon hallinnointiin liittyvät laajemmat toimivaltuudet tulisi pyrkiä rajaamaan mahdollisimman täsmällisesti. Myös ilmatilan suunnittelutoiminnolla on kansalliseen toimintaan liittyviä piirteitä. Näiden toimivaltuuksien keskittämisellä, ilman asianmukaista rajaamista, voisi olla vaikutuksia kansalliseen turvallisuuteen liittyviin toimintamalleihin. ANS Finlandin kannalta on myös tärkeää, että sen mahdollisuudet vaikuttaa asetusehdotuksessa määriteltyyn, verkon hallinnointia koskevaan, päätöksentekoon säilyvät.

Perustettavaksi esitetyn suorituskyvyn tarkastuselimen (Performance Review Body) esitetyt toimivaltuudet ovat laajat. Tulevassa tarkastuselimen roolissa harkittavien toimenpiteiden osalta olisi tärkeää hyödyntää kansallisten viranomaisten asiantuntemusta. Uudistuksesta aiheutuu lisäkustannuksia, jotka siirtyvät ilmatilan käyttäjien maksettaviksi.

Asetusehdotuksessa on pykälä kahden vuoden karenssista kansallisen valvontaviranomaisen ja ilmaliikennepalvelun tarjoajan välisissä työpaikan vaihdoksissa. Työpaikan vaihdoksiin pitäisi liittyä tehtäväkohtaista harkintavaltaa. Esitetty kahden vuoden ehdoton karenssiaika on pitkä ja vaikuttaa merkittävästi yksilön oikeuksiin ja luonnolliseen resurssikiertoon toimijoiden välillä. Lisäksi se voi vaikeuttaa ammattitaitoisen työvoiman palkkaamista mm. Suomessa missä resursseja on rajallisesti käytettävissä.

Asetusehdotuksessa valtioilla ei ole enää nykyisen SES-lainsäädännön mukaista velvoitetta perustaa toiminnallisia ilmatilalohkoja. ANS Finlandin toimintaan muutoksella ei ole vaikutusta. Lennonvarmistuspalvelunantajien välinen yhteistoiminta jatkuu, vaikka näiden rakenteiden purkamisesta päätettäisiin valtioiden välillä.

DocuSign Envelope ID: 74B48740-0415-4400-9804-D0746E5B0218

Muun sääntelyn osalta ANS Finland kannattaa ilmatilan joustavan käytön periaatteiden kehittämistä. Näiden periaatteiden, koko EU:n kattava sisäinen harmonisointi ja yhteensovittaminen lisäisi ilmatilan käytön tehokkuutta ja antaisi paremman edellytykset tehokkaammalle reititykselle. Tätä kehitystyötä kannattaa jatkaa asetusehdotuksessa määritellyn SESAR-kehitysyhteistoiminnan piirissä.

Air Navigation Services Finland Oy

Raine Luojus

Raine Luojus

Toimitusjohtaja